

[Ministeren for offentlige arbejder]

tyndere, fordi de mennesker, der bor bag ved klitrækken, ikke vil have alt det sand ned i hovedet. Derfor laver de beplantning, der hindrer sandflugten. Desuden æder havet klitterne væk, men flytter altså ikke klitterne mere. Derfor er det nødvendigt med sådanne ting som sandfodring eller kystfodring.

Der er mange, mange ting, som skal tages med her, og det ved jeg at kystinspektoratet gør. Jeg tror bestemt, at det er opmærksomt på, at man også skal uden for landets grænser og se, hvordan man bærer sig ad dér.

Formanden:

Der er bedt om yderligere to korte bemærkninger, og jeg vil henstille, at vi slutter med dem.

(Kort bemærkning).

Svend Heiselberg (V):

Ministeren forsøger ligesom at udlægge det, som om jeg ikke har tiltro til de folkevalgte. Sådan er det ikke. Men det er ikke de folkevalgtes opgave at skulle foretage en teknisk vurdering af, hvad der skal ske vedrørende kystsikringen. Jeg har kun henvist til, hvad der står i redegørelsen: at man hverken har tekniske eller økonomiske muligheder for at standse kysttilbagerykningen. Når man ikke har det, er det, fordi man mangler viden. Jeg mener, at det er en af de ting, man kun kan få ved at begynde at betragte kystsikringen på en anden måde, end man har gjort hidindtil. Derfor mener jeg, det ville være rigtigt, hvis ministeren forsøgte at kortlægge hele vores kyststrækning og at finde ud af, hvordan vi skal kystsikre i Danmark. Jeg tror, at det, vi har gjort i Danmark, er forkert. Vi kunne sikkert lære noget af Holland, men vi føler os måske for store til at lære af andre.

(Kort bemærkning).

Askjær Jørgensen (FP):

I sagens interesse skal jeg hermed invitere ministeren til at komme med en tur til Holmsland. Jeg vil godt give en æggekage og et enkelt glas øl til. Ministeren afslører nu, at han ikke ved alt om det derude. Det var det om sandflugten og om, at vi ikke vil have sandet ind i sommerhusene. Så vidt jeg har fået oplyst ved at spørge tidligere ministre,

skal vi private mennesker holde os fra sandflugtsbekæmpelsen. Der er en række områder, hvorom man har sagt: det tager det offentlige sig af, det har vi private at holde fingrene fra.

Det er måske et område, ministeren ikke har nået at sætte sig ind i endnu. Vi er en del, der gerne vil være med til at forhindre sandet i at flytte sig, men det har vi fået besked på at vi ingen forstand har på. Men det kunne da være noget nyt, hvis ministeren ville tage initiativ til at give private lov til, når de godt ville deltage med egne midler, at forhindre sandet i at flytte sig.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om garanti for lån og rentetilskud til skovejere i anledning af stormfaldet i 1981 (stormfaldsloven).

(Lovforslag nr. L 156. Fremsat 16/3 82).

Sammen med denne sag foretoges den næste på dagsordenen opførte sag, nemlig:

5) Første behandling af:

Forslag til lov om garanti for lån og rentetilskud til skovejere i anledning af stormfaldet i 1981.

[Af Niels Anker Kofoed (V), Grove (KF), Arne Melchior (CD) og Arne Bjerregaard (KrF) m.fl.]

(Lovforslag nr. L 157. Fremsat 16/3 82).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg skal prøve at være med til at gøre det lidt mere kortfattet end den foregående debat. Jeg skal kun udtale mig om oppositionens lovforslag og sige, at det har det samme mål og foreslår nogenlunde de samme foranstaltninger som det forslag, jeg selv har udarbejdet. Jeg finder det derfor mest hensigtsmæssigt, at vi drøfter dem under ét. Jeg vil kun pege på én forskel på lovforslagene, og

[Landbrugsministeren]

det er, at oppositionens forslag har medtaget træindustrien. Det er noget, vi vil overveje.

Jeg kan altså anbefale, at man går ind i en positiv overvejelse af regeringens lovforslag. Jeg tror, at der i lovforslaget ligger en lidt større likviditetslættelse, men til gengæld et lidt mindre rentetilskud end i oppositionen.

Arne Jensen (S):

Statsministeren varslede i åbningstalen den 12. januar i år, at regeringen agtede at fremkomme med forslag til afhjælpning af de økonomiske følger af de store skader, som skete i de danske skove, især i Midt- og Nordjylland, under stormen den 24.-25. november 1981. Lovforslag nr. L 156, som er fremsat af landbrugsministeren, opfylder dette løfte. Bestemmelserne om lån og rentetilskud svarer med en beløbsmæssig ajourføring i princippet til den lovgivning, som blev gennemført i 1968 efter det sidste store stormfald, i 1967. Regeringen har dog ikke fundet tilstrækkelig begrundelse for at medtage den tidligere lovs bestemmelse om støtte til træindustrien.

Den nødvendige opskovning, oplagring og bearbejdning af det stormfældede træ skaber store likviditetsproblemer i det private skovbrug, og det er ganske nødvendigt med en midlertidig støtte fra det offentlige, hvis vi skal sikre en økonomisk udnyttelse af det stormfældede træ.

Garantiordningen skal sikre 10-årige lån optaget af private skovejere inden for en samlet beløbsramme på 165 mill. kr., og til disse lån ydes der et faldende rentetilskud over en treårig periode. Det af oppositionen fremsatte forslag, nr. L 157, er ord til andet en afskrift af 1968-loven, bortset fra at man har ændret nogle tal. Der er således intet som helst originalt i dette lovforslag, der af hr. Niels Anker Kofoed er begrundet med, at regeringen ikke har ønsket at gøre noget for at hjælpe vort skovbrug i en katastrofesituation.

Denne påstand er selvfølgelig ganske ubegrundet, idet såvel skovbruget som offentligheden gennem måneder har været bekendt med, at regeringen ville lægge op til de nødvendige forholdsregler, så snart man havde et forsvarligt handlingsgrundlag, men i denne som i andre sager har vi naturligvis ikke villet handle i panik.

Bortset fra spørgsmålet om eventuel støtte til dele af træindustrien, som vi i øvrigt er villige til fortsat at overveje, er de to lovforslag i deres indhold næsten sammenfaldende. Den væsentligste forskel er, at oppositionsforslaget vil give et lidt større rentetilskud i en 3 års periode, mens regeringsforslaget, så vidt jeg kan skønne, vil styrke skovbrugserhvervets likviditet over en længere periode.

Intentionerne bag de to forslag er som sagt stort set de samme, og forslagene bør kunne samordnes under udvalgsarbejdet. Jeg skal for den socialdemokratiske gruppe anbefale en hurtig behandling i udvalget. Det bør vi gøre primært af hensyn til skovbruget og af hensyn til samfundsøkonomien, men så absolut også af hensyn til beskæftigelsen. Man bør bemærke, at landbrugsministeren ved forslagets fremsættelse har bebudet yderligere initiativer på skovbrugsområdet, hvori der ligger ganske store beskæftigelsesmuligheder.

Ahlmann-Ohlsen (KF):

Da mit partis ordfører i denne sag, hr. Collet, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne sige følgende.

Det konservative folkeparti ser positivt på de to lovforslag, der skal hjælpe de stormfaldsramte skovdistrikter. I tilfælde, hvor naturkatastrofer sætter ind, og hvor det ikke er muligt at forsikre, må det være en samfundsopgave at hjælpe katastroferamte ofre. Der er mange lighedspunkter mellem regeringens og firkløverpartienes forslag med hensyn til de grundlæggende forhold. Derfor skulle der tegne sig gode muligheder for at få et stort flertal bag gennemførelsen af dette vigtige lovforslag.

Der er dog et par punkter i regeringens forslag, som vi finder mindre hensigtsmæssige. Det drejer sig her især om tilskudssatserne, jfr. § 1, stk. 2, der er for lave. Det er ikke et tilstrækkeligt incitament for de stormfaldsramte til oplagring af træet. Oplagring er omkostningskrævende, men må anses for nødvendig, idet den kan modvirke prisskred, tab af råvarer og nedgang i beskæftigelsen.

Efter stormfaldet i 1967 blev der givet rentetilskud på 4 pct. pro anno i 3 år. Vi mener bl.a. på baggrund af udviklingen i rentesatserne siden da, at der må gives rentetilskud i 5 år og med en ensartet sats på mindst 7 pct.

[Ahlmann-Ohlson]

pro anno, som også er anvendt i lovforslag nr. L 157.

Regeringens lovforslag indeholder ikke nogen låneramme til træindustrien. Vi så gerne, at der som i lovforslag nr. L 157 blev stillet midler til rådighed for konkurrenceevneforbedrende investeringer i nåletræsindustrien, f.eks. høvlerier og tørrestuer. Disse foranstaltninger vil stille dansk træ bedre på eksportmarkedet og ligeledes mindske behovet for import. Det vil også gavne beskæftigelsen. Lånesatsen til løvskæring er for lav. De korrigerende oplysninger, som vi har modtaget, anslår lånebehovet til 250 kr. pr. m³. En højere sats på dette område medfører, at der tillige er behov for, at lånerammen hæves med 2,5 mill. kr. Med den noget højere låneramme 200 mill. kr. i lovforslag nr. L 157 er det sandsynligvis ikke nødvendigt at hæve rammen, selv om løvskæringssatsen justeres.

Vi håber, at disse spørgsmål vil blive løst gennem udvalgsarbejdet, og vi finder, at det er overordentlig vigtigt for de stormfaldsramte skovdistrikter, at dette lovforslag behandles så hurtigt som overhovedet muligt. Det konservative folkeparti vil derfor bidrage til en hurtig og positiv udvalgsbehandling af de to lovforslag.

Niels Anker Kofoed (V):

De to lovforslag er relativt ens, men der er nogle detailforskelle, og jeg kan se, at regeringens lovforslag er skåret efter samme læst som vores lovforslag, og det er ikke så mærkeligt, idet det er skovloven af 1968, der er model for dem.

Man kan beklage, at disse to lovforslag først kommer til behandling nu. De burde have været til behandling allerede i februar måned, fordi statsministeren allerede den 12. januar 1982 bebudede, at der ville komme et forslag. Men i særdeleshed synes jeg, det er lidt sent, fordi man på finansloven så, at statsskovene allerede havde fået penge bevilget til, at man kunne tage fat på oprydning i skovene. Derfor er det lidt kedeligt, at de private skove skal vente på, at vi andre får nusset os færdige her i folkettinget. Så meget om det principielle, som vi kan gå ind for i begge lovforslag.

Så er det spørgsmålet, om beløbsrammerne er store nok. Jeg vil nok mene, at regeringens lovforslag skyder lidt lavere end den

ramme, der er nødvendig. Derfor har vi i vores lovforslag taget en samlet sum og også gjort garantirammen større. Det betyder nemlig ikke noget, at garantirammen ikke er et maksimum. Den skal helst være maksimum, for hvis man ikke når det, bruger man ikke pengene. Hvis man bruger flere end dem, der er nævnt i regeringsforslaget, skal vi have en efterbevilling eller en behandling en gang til i folkettinget.

Jeg vil give den konservative ordfører ret i, at denne opsplitning af, hvad man kan få til de forskellige former for opskovning og oplagring, er i underkanten af, hvad der er nødvendigt efter dagens priser. Det vil vi gerne se lidt nærmere på i udvalget. Hvad spørgsmålet om rentetilskudsordningen angår, vil vi fremhæve vort forslag om 7 pct. pro anno ved tilskud i de år, der er foreslået, selvfølgelig med den klausul, at salg af træet i den mellemliggende periode skal gå til afdrag på lånet, hvorefter man ikke kan få rentetilskud på det, man har afdraget.

Når der efter vores mening skal være ens rentesats hele tiden, skyldes det, at det intet formål har at nedtrappe rentesatsen i den tid, man har træet oplagret, fordi omkostningen jo kun falder den dag, man har solgt det sidste. Derfor skal rentetilskuddet være ens i hele perioden, hvilket vi også havde i loven af 1968.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne anbefale de to lovforslag til velvillig og hurtig behandling i udvalget, således at de, der skal i gang med oprydning, kan vide, hvor de står.

Bjørn Poulsen (SF):

De to lovforslag, som vi behandler, ligner jo hinanden på mange punkter. Vi er da positive over for en eventuel sammenarbejdning af dem, men jeg må da rent ud sige, at vi i SF er tilhængere af regeringens forslag. Vi mener, det i hvert fald er mest afbalanceret med hensyn til, hvor meget der skal gives som tilskud, og med hensyn til garantirammen. Vi er da også overbeviste om, at beløbet skal ligge omkring de 165 mill. kr., der er nævnt i lovforslaget.

Den konservative ordfører mente, der skulle flere ting til. Jeg synes, det er en kedelig tendens, der ind imellem er herinde til, at man bruger naturkatastrofer til at skaffe eks-

[Bjørn Poulsen]

traordinære tilskud til erhvervslivet og andre ting. Det, det drejer sig om, er at hjælpe skovbruget i den nuværende situation. Skal det eventuelt også have et tilskud til eksportfremmende virksomhed, må det være noget, der behandles på et senere tidspunkt.

Men vi er indstillet på en positiv behandling af begge lovforslag, men foretrækker regeringens. Vi mener, at den beskæftigelse, der ligger i det, er af væsentlig betydning, så vi vil i hvert fald støtte det.

Halvgaard (FP):

Der foreligger jo to lovforslag til lov om garantiordninger for skovejere i anledning af de omfattende skader i skovene i november 1981 – det største stormfald i historisk tid, vil man påstå. Det har skabt store økonomiske problemer, især for de private skovejere, og likviditetsproblemer med hensyn til opskovning, oplagring, bearbejdning af det stormfældede træ.

Det er derfor naturligt, at man i en sådan katastrofesituation overvejer, hvordan man bedst hjælper de katastroferamte skovejere.

Landbrugsministeren foreslår en garantiordning for lån på op til 165 mill. kr. og et rentetilskud på henholdsvis 12, 8,5 og 5 mill. kr. i en 3-årig periode. Venstres lovforslag strammer det yderligere op med et lånetilbud på 200 mill. kr.

Det er ikke en løsning for skovbrug, som fremskridtspartiet kan acceptere, idet vi normalt er imod erhvervsstøtte ud fra den betragtning, at konsekvenserne af en sådan fremgangsmåde er uoverskuelige, hvis man skal disponere retfærdigt, og af hensyn til andre befolkningsgrupper.

Fremskridtspartiet er derimod indstillet på at ligestille skovejere med kriseramte landmænd på skatteområdet. Jeg kan bl. a. henvise til fremskridtspartiets forslag nr. B 36 om forbedrede vilkår for landbruget, herunder lempelser af formuebeskatningen.

Fremskridtspartiet har på samme måde foreslået at ligestille skovejere med landbrugere vedrørende negativ indkomst. I forbindelse med folketingets behandling af forslag til lov om negativ indkomstskat stillede fremskridtspartiet et ændringsforslag, der ville betyde, at skovbrugere ligestilles med landbrug, gartneri, planteskoler og frugtplantager. Desværre var der et flertal, der forhindrede

dette ændringsforslag i at blive vedtaget. Det undrer sådan set os, at også venstre og de øvrige firkløverpartier undlod at stemme. Det beklager vi fra fremskridtspartiets side, idet en vedtagelse af dette forslag ville have gavnet skovbruget netop i denne alvorlige situation.

Stubkjær Pedersen (CD):

Hovedformålet med de to lovforslag er jo det samme. Vort lovforslag har, som det allerede er nævnt af flere ordførere, træindustrien med i modsætning til regeringens. Det er da rigtigt, som socialdemokratiets ordfører sagde, at der intet originalt er i vort forslag, men det er jo heller ikke det, der er meningen. Det, det drejer sig om, er at komme skovbruget, samfundet og beskæftigelsen til hjælp. Nøjagtig det samme som loven af 1967 gjorde og skulle gøre.

Jeg mener, at vort forslag har de bedste virkninger, men håber og tror, at de to forslag i en hurtig udvalgsbehandling vil kunne smelte sammen til ét forslag, som vi meget hurtigt kan få vedtaget her i tinget, så vi kan komme skovbruget til hjælp.

Arne Bjerregaard (KrF):

Som det er sagt, er intentionerne i de to lovforslag jo ens, så jeg tror, at udvalget vil være så fornuftigt at sammenarbejde dem på en rimelig måde, og vi skal da gerne hjælpe til dermed.

Landbrugsministeren (Bjørn Westh):

Jeg vil gerne sige til den konservative ordfører, at jeg ikke mener, at man med en lovgivning af denne art skal lave almindelig erhvervsfremme, men jeg vil gerne tilføje, at vi stadig væk drøfter, hvordan vi f. eks. kan være med til at støtte nogle af retablerings- og genplantningsopgaverne.

Hr. Niels Anker Kofoed siger, at regeringen skyder for lavt vedrørende lånerammen. Jeg kan sige, at den låneramme, vi har fastsat, er fastsat efter samtaler med skovbruget, og den tror jeg stort set der har været enighed om. Hr. Niels Anker Kofoed taler om, at det ville være bedre med ens rentesatser. Nu giver vi rentetilskud i denne slags ordninger mange steder, og alle steder er det 5 pct. i gennemsnit. Det ville vi også have foreslået her, men vi spurgte skovbruget, om det var

[Landbrugsministeren]

mere interesseret i at lave en deling, som vi har gjort her, fordi belastningen er størst det første år. Det sagde man ja til.

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg forstod hr. Halvgaard. Han sagde, at han mente, landbruget og skovbruget skulle ligestilles med hensyn til formueskat. Jeg må gøre opmærksom på, at skovbruget har et betydelig større nedslag end landbruget i formueskat, så det ville ikke være nogen hjælp for skovbruget, hvis det skulle ligestilles med landbruget, som jeg forstod hensigten var.

Men jeg takker for en i øvrigt positiv modtagelse af forslaget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Jeg skal lade den sidste sag på dagsordenen udgå, og der er herefter ikke mere på dagsordenen.

I henhold til § 8 i lov af 15. juni 1973 om radio- og fjernsynsvirksomhed skal der for perioden 1. april 1982-31. marts 1986 ned sættes et nyt radiatoråd.

I henhold til radiolovens § 8 udpeges 12 medlemmer af folketinget som repræsentanter for lyttere og fjernseere. Med skrivelse af 23. marts 1982 har kulturministeriet over sendt de indstillinger, som man har modtaget fra følgende indstillingsberettigede lytter- og fjernseerorganisationer:

Arbejdernes Radio- og Fjernsynsforbund,
Fjernseer Forbundet,
Katolsk Radio- og Fjernsynsforbund,
Den jyske lytterforening (Den jyske Lytter- og Fjernseerforening),

Aktive Lyttere og Seere (A.L.S.) og EF-modstandernes Lytter- og Fjernseerforbund.

Genpart af skrivelsen fra ministeriet for kulturelle anliggender vil tillige med en fortegnelse over lytter- og fjernseerorganisationernes indstillinger blive tilstillet partigrupperne og optaget i Folketingstidende, tillæg B.

Landbrugs- og fiskeriudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om tilskud til forarbejdning og afsætning af hvilling til konsumformål. (Lovforslag nr. L 98).

Eksemplarer er omdelt.

Erhvervsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om garantier for lån til bygning af mindre fragtskibe. (Lovforslag nr. L 138).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udv. om offentlige arbejder (25/3 82):

Udtræder: Askjær Jørgensen (FP)

Nyt medl.: Knud Lind (FP)

Markedsudvalget (25/3 82):

Udtræder: Halvgaard (FP)

Nyt medl.: Tang Sørensen (FP)

Landbrugs- og fiskeriudvalget (25/3 82):

Udtræder: Ove Jensen (FP)

Nyt medl.: Tang Sørensen (FP)

Udtræder: Poulsgaard (FP)

Ny stedf.: Arentoft (FP)

Udv. om offentlige arbejder (25/3 82):

Udtræder: Kruse Rasmussen (CD)

Nyt medl.: Bollmann (CD)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, fredag den 26. marts 1982, kl. 10.00

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.02